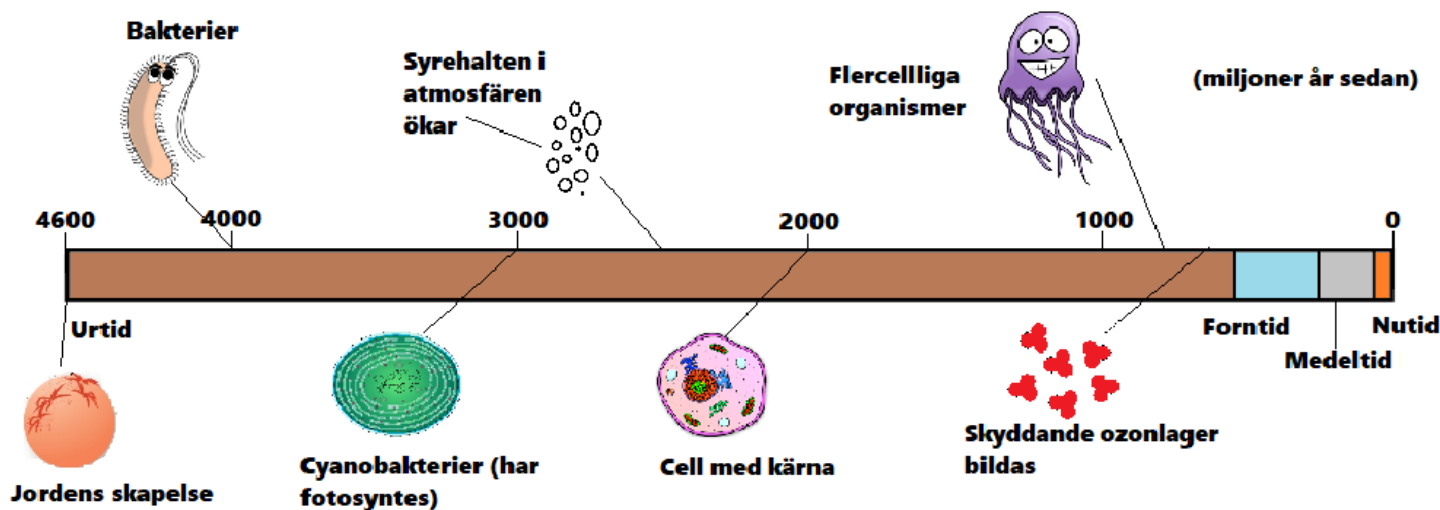

Jordens historia, del 1

Jordens historia delas upp i fyra tidsåldrar. De kallas för urtid, forntid, medeltid och nutid. (Tänk på att inte förväxla medeltid och forntid med de tidsåldrar som finns i människans historia). Urtiden är den absolut längsta perioden.

När det blir en ny tidsålder betyder det att något avgörande har hänt. Till exempel börjar forntiden med en explosion av nya arter och slutar med att väldigt många arter dör.

De fyra tidsåldrarna delas ytterligare upp i kortare tidsperioder. Här nedan följer de viktigaste händelserna under urtiden. Jordens ålder är 4,6 miljarder år = 4600 miljoner år och alla årtal är väldigt ungefärliga. Det är svårt att veta säkert när det är så länge sedan.

Urtiden (Prekambrium)

- Urtiden börjar med jordens födelse för 4600 miljoner år sedan och varar fram till för 540 miljoner år sedan då forntiden börjar.
- För 4000 miljoner år sedan bombarderades vårt solsystem av kometer som förde med sig vatten till jorden. Ungefär här bildas det första livet, troligtvis någon typ av bakterie.

- För 3000 miljoner år sedan bildades blågröna bakterier (cyanobakterier). Deras fotosyntes ökade syrehalten i atmosfären.
- För 2000 miljoner år sedan utvecklades organismer med cellkärna och några hundra miljoner år senare de första växterna: grönalger. Dessa grönalger hade mitokondrier och klorofyllkorn. Mitokondrierna var troligtvis självständiga organismer från början som senare smält samman med en encellig organism.
- För 800 miljoner år sedan uppstod flercelliga växter och djur. Till exempel rödalger, maskar och maneter.
- För 600 miljoner år sedan börjar ozon bildas. Det var viktigt eftersom ozonet skyddade djur och växter mot solens farliga UV-strålning.

Begrepp och svåra ord:

Jordens tidsåldrar, blågröna bakterier, fotosyntes, organism, ozon, urtid, forntid, medeltid, nutid, mitokondrie

Övningar:

Begrepp:	Förklaring:

Rätt	Fel	Vad är liv? Vilket eller vilka alternativ är korrekta?
		Biologi betyder "läran om djuren".
		Det är vanligare att organismer kan röra sig i djurriket jämfört med i svampriket.
		Att vara steril betyder att man kan få barn.
		Virus är något som är svårt att avgöra om det är levande eller inte.
		En organism är något som lever.

Rätt	Fel	

Rätt	Fel	